

Flersprogethed og flersprogethedsdidaktik i fremmedsprogsundervisningen

Natascha Drachmann, cand.mag. i tysk og dansk,
ph.d.-stipendiat ved Institut for Engelsk, Germansk og
Romansk, Københavns Universitet.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

FremMedSprog-webinar 2020

// Afstemning: Hvor flersproget er du?

Hvor mange sprog er du i kontakt med?

Det kan være sprog, som du fx...

- taler rigtig godt.
- taler en smule.
- forstår, men ikke taler.

Markér dine svar i afstemningen.

Hvad vil det sige at være flersproget?

- Er tosprogethed og flersprogethed det samme?
- Tosprogethed: Elever, der har to sprog – som oftest dansk og et andet førstesprog.
- Flersprogethed: Elever, der fx har to førstesprog, to skolesprog, elever, der er nybegyndere på det ene sprog og avancerede sprogbrugere på det andet.

“(…) flersprogethed er det naturlige vilkår for børn, der vokser op i et moderne, globalt orienteret Danmark (…)” (Daryai-Hansen, Drachmann & Holmen, 2018, 230).

Hvorfor giver det mening at arbejde med en flersprogethedsdidaktik?

- Sprogsammenligninger mellem et nyt, ukendt sprog og andre, kendte sprog styrker elevernes sprogtilegnelse (Moore, 2014).
- Når elever sammenligner sprog, opstår der synergier, der gør dem i stand til at overføre viden og færdigheder fra det ene til det andet sprog (Coste, Moore & Zarate, 1997/2009).
- Sproglige ligheder og forskelle – bevidstgørelse om sprogenes transparens øger elevernes fremmedsprogskompetence samt deres sproglige opmærksomhed.

// Øvelse: Jeres flersprogethed

Hvordan bruger I flersprogethed i jeres egen sprogtilegnelse, og hvad giver det jer at bygge bro mellem sprog?

Diskutér spørgsmålet i grupper.

Hvordan kan man arbejde med en flersprogethedsdidaktik i fremmedsprogsundervisningen?

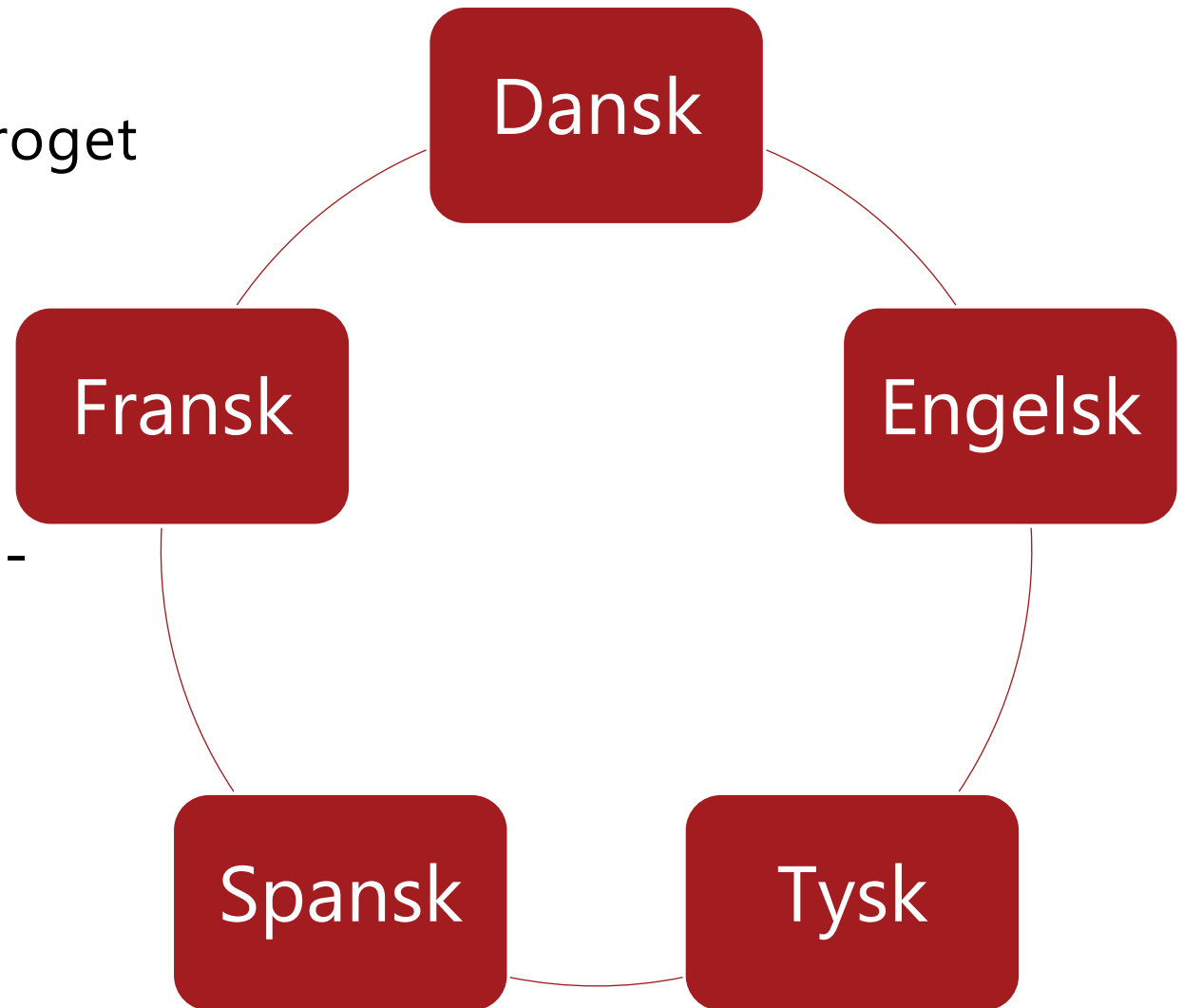
Tre pluralistiske tilgange til sprog:

- Den integrerede sprogdidaktik
- Sproglig bevidstheds- og anerkendelsesdidaktik
- Interkomprehensionsdidaktikken

(Candelier et al., 2007; Daryai-Hansen, 2018; Drachmann, 2017)

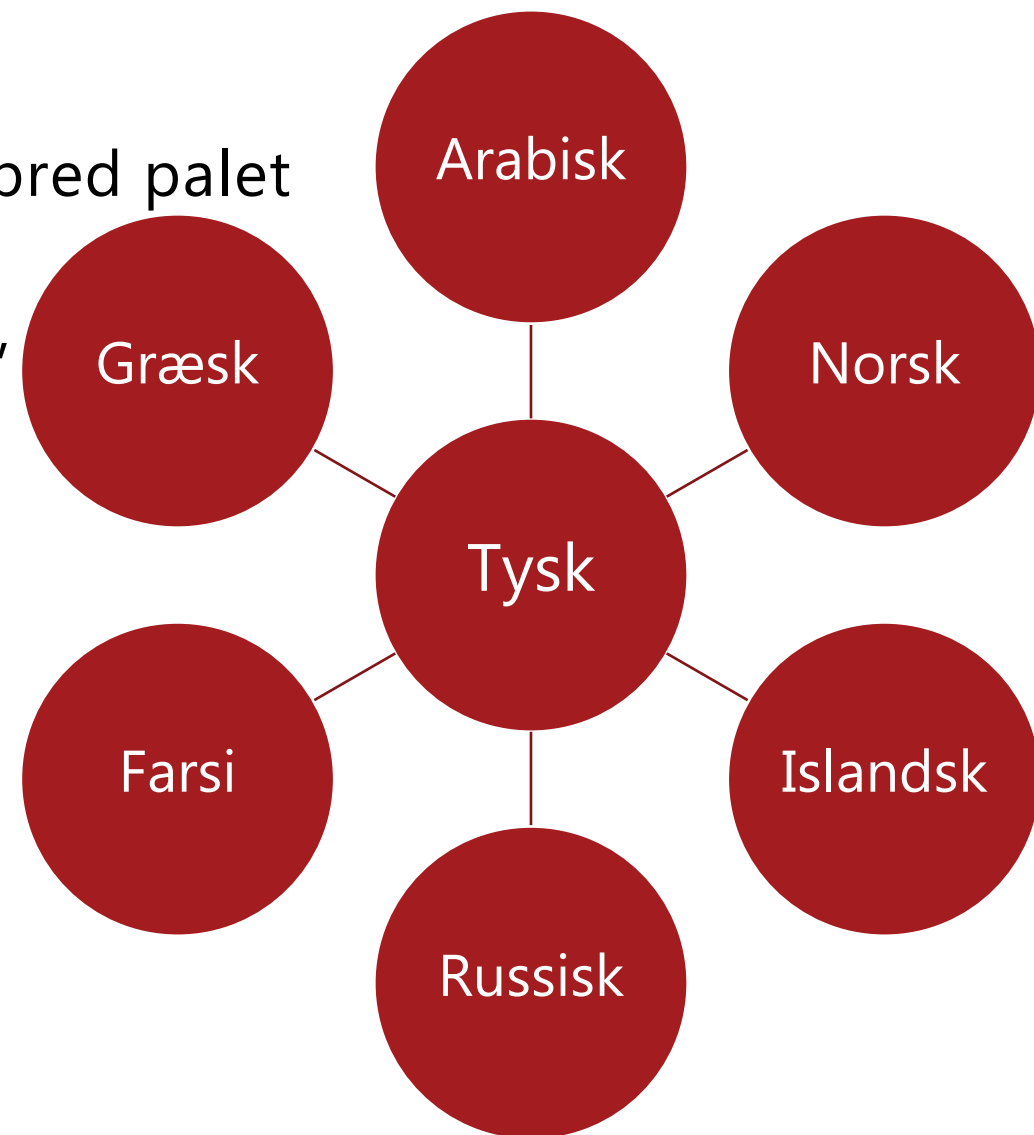
Den integrerede sprogdidaktik

- Bygger bro mellem fremmedsproget og skolens øvrige sprogfag.
- Brobygning til sprog, som er fælles for alle elever.
- Formålet er at styrke elevernes kommunikative fremmedsprogs-kompetence.

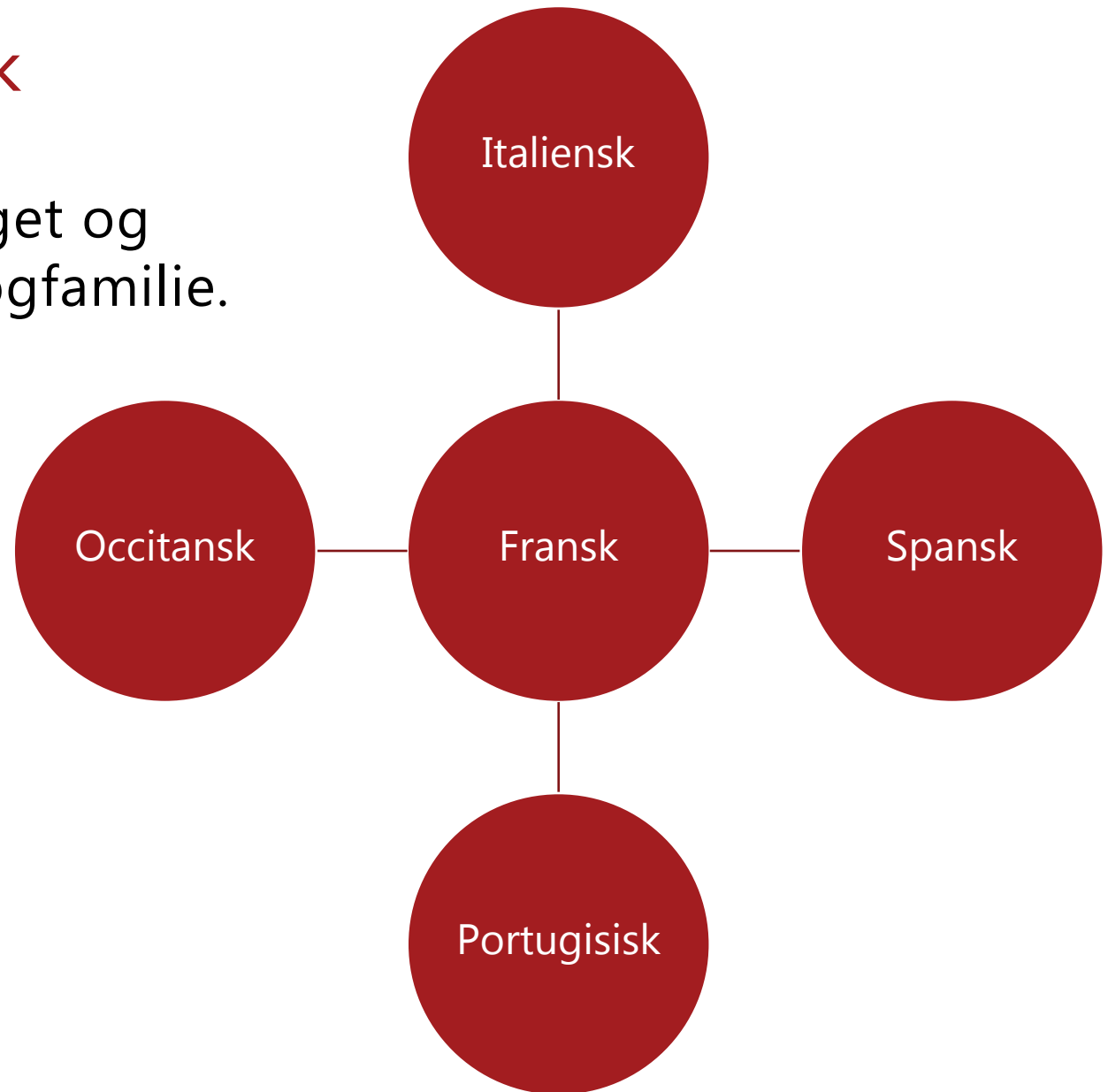
Sproglig anerkendelses- og bevidsthedsdidaktik (fra. *Eveil aux langues*)

- Bygger bro mellem fremmedsproget og en bred palet af sprog, fx elevernes førstesprog, klassiske, moderne og globale sprog, minoritetssprog, dialekter etc.
- Brobygning til sprog, som ikke nødvendigvis er fælles for alle.
- Formålet er at styrke elevernes kommunikative fremmedsprogskompetence samt deres sproglige opmærksomhed og sproglige anerkendelse (=tværsproglig kompetence).

Interkomprehensionsdidaktik

- Bygger bro mellem fremmedsproget og beslægtede sprog fra samme sprogfamilie.
- Formålet er at styrke elevernes kommunikative fremmedsprogskompetence samt udvikle deres receptive kompetencer på det beslægtede sprog.

The Plurilingual Mouse - en flersproget øvelse

1. Prøv at oversætte teksten i grove træk til dansk eller engelsk. Forstår I historien?
2. Kan I identificere nogle af sprogene?
3. Hvordan løste I opgaven, og hvad har I fået ud af at arbejde med den?

A mouse <u>was walking around</u> the house <u>with her baby</u> .	Un ratòn se <u>pasea por</u> la casa con su <u>ratoncillo</u> .
Tot d'un <u>còp</u> , <u>auson</u> un cat.	Plötzlech <u>ghöre</u> si ä <u>Chatz</u> .
Şoricelul este foarte speriat.	The baby mouse <u>was very frightened</u> .
Il giat s'avischina.	Die <u>Katze</u> <u>kommt näher</u> .
Mama govori mišicu:	<u>Manman-sourit</u> la di ti <u>sourit</u> la
"¡No tengas miedo y escucha !"	"Non <u>avera</u> <u>paura</u> e <u>ascolta</u> !"
E douvan pitit a'y sézi y meté'y ka japé : "waf, waf, waf"	Ed a la <u>surpraisa</u> da <u>sia pitschna</u> <u>cumenza</u> elle a <u>bublar</u> : "vu <u>vu</u> , vu <u>vu</u> ..."
Il gatto riparte subito di corsa, impaurito.	O <u>gato põe-se</u> a fugir cheio de medo.
Da sagt die Mama <u>zu ihrem Mausekind</u> :	<u>Atunci</u> , <u>mama zice</u> şoricelului ei:
<u>Vês como é útil</u> ser-se bilingue !	" <u>Veses qu'aquò sièrv</u> de <u>saupre una</u> <u>autra lenga</u> !"

The Plurilingual Mouse - rettenøgle

The Story of a Mouse

A mouse was walking around the house with the young. All of a sudden, they heard a cat. The baby mouse was very frightened. The cat was coming closer. The mother mouse said to her baby: "Don't be afraid! Listen!". And to the young mouse's greatest surprise, she started barking: "Woof, woof, woof!" Now, it was the cat's turn to be scared, and it ran off... The mother turned to her baby and said: "See how useful it is to be bilingual!".

A mouse <u>was walking around</u> the house <u>with her baby</u> .	Un ratòn se <u>pasea por</u> la casa con su ratoncillo. <i>Spanish</i>
<u>Tot d'un còp</u> , auson un cat. <i>Occitan</i>	<u>Plötzlech ghöre si ä Chatz</u> . <i>Swiss German</i>
Şoricelul este foarte speriat. <i>Rumanian</i>	The baby mouse <u>was very frightened</u> .
Il giat s'avischina. <i>Romansh</i>	Die <u>Katze kommt näher</u> . <i>German</i>
Mama govori mišicu: <i>Serbo-Croatian</i>	<u>Manman-sourit la di ti sourit la</u> <i>Guadeloupean Creole</i>
"¡No tengas miedo y escucha !" <i>Spanish</i>	"Non <u>avera paura e ascolta</u> !" <i>Italian</i>
E douvan pitit a'y sézi y meté'y ka japé : "waf, waf, waf" <i>Guadeloupean Creole</i>	Ed a la <u>surpraisa da sia pitschna cumenza</u> elle a <u>bublar</u> : "vu vu, vu vu..." <i>Romansh</i>
Il gatto riparte subito di corsa, impaurito. <i>Italian</i>	O <u>gato põe-se</u> a fugir cheio de medo. <i>Portuguese</i>
Da sagt die Mama <u>zu ihrem Mausekind</u> : <i>German</i>	<u>Atunci, mama zice şoricelului ei</u> : <i>Rumanian</i>
<u>Vês como é útil ser-se bilíngue</u> ! <i>Portuguese</i>	" <u>Veses qu'aquò sièrv de saupre una outra lenga</u> !" <i>Occitan</i>

Tak for nu!

– og held og lykke med at udvikle og afprøve sprogaktiviteter!

Referencer

- Candelier, M., Camilleri-Grima, A., Castellotti, V., de Pietro, J.-F., Lörinc, I., Meißner, F.-J., Schröder-Sura, A., Nougerol, A. (2007). *FREPA/CARAP. Framework of reference for pluralistic approaches to languages and cultures*. European Centre for Modern Languages. Europarådet.
- Coste, D., Moore, D. & Zarate, G. (1997/2009). *Plurilingual and Pluricultural Competence*. Europarådet.
- Daryai-Hansen, P. (2018). "Flersprogethedsdidaktik i fremmedsprogundervisningen – hvorfor og hvordan?" I: P. Daryai-Hansen & D. Albrechtsen (red.). *Tidligere sprogstart – ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*. Københavns Universitet & Københavns Professionshøjskole: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen, 204-226.
- Daryai-Hansen, P., Drachmann, N. & Holmen, A. (2018). "Flersprogethedsdidaktik i begynderundervisningen – rammer, potentialer og udfordringer" I: P. Daryai-Hansen & D. Albrechtsen (red.). *Tidligere sprogstart – ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*. Københavns Universitet & Københavns Professionshøjskole: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen, 227-249.
- Drachmann, N. (2017). *Sproglig opmærksomhed i begynderdidaktikken – en flersproget tilgang til formfokusering i tyskundervisningen*. Kandidatspeciale. Københavns Universitet: Institut for Engelsk, Tysk og Romansk.
- Moore, D. (2014). Sproglig opmærksomhed – en tilgang til at styrke sproglæring fra den tidlige barndom. *Sprogforum*, 58, 41—48.